

כנס הרצליה

השנתי התשיעי

על מאזן החוסן והביטחון הלאומי
- מדיניות, מדינאות ומנהיגות לעיתות מבחן -
2-4.2.2009

המועצה הציונית בישראל
הפורום האסטרטגי

נייר עבודה
מסמך מדיניות בנושא
הענקת זכות הצבעה לכנסת
לאזרחים השוהים בחוץ לארץ

יו"ר : עוזי ארד
מנכ"ל: משה בן עטר

חברים:
מיקי אלטר, גליה אלבין, שולמית אלוני, אליהוא בן און, פרופ' סרג'יו דלה פרגולה, אלוף (במיל') שלמה גזית,
עו"ד עופר יהלום, מוריס זילקה, תא"ל (במיל') אפריים לפיד, יצחק מאיר, תא"ל (במיל') עזריאל נבו,
ד"ר שלמה פרלה, ד"ר צבי צמרת, פרופ' זכי שלום.

- טיוטה להערות -

המרכז הבינתחומי הרצליה
בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה
המכון למדיניות ואסטרטגיה

מסמך מדיניות בנושא הענקת זכות הצבעה לכנסת לאזרחים השוהים בחוץ לארץ

מבוא:

במסגרת הפורום האסטרטגי של המועצה הציונית בישראל, התקיימה סדרה של דיונים בטיב היחסים בין מדינת ישראל לבין הקהילות הישראליות בחו"ל. מאחר שמדובר במספרים הולכים וגדלים של ישראלים שהיגרו וילדיהם שנולדו שם אי אפשר להתעלם מן הצורך לבחון מחדש את יחסיה של ישראל עם אוכלוסייה חשובה זו. דיוני מליאת הפורום גובשו למסקנות עיקריות על ידי צוות ניסוח בהרכב: פרופ' עוזי ארד – יו"ר, משה בן עטר – מנכ"ל, מיקי אלטר, גליה אלבין, שולמית אלוני, אליהו בן און, אלוף (במיל') שלמה גזית, פרופ' סרג'יו דלה פרגולה, עו"ד עופר יהלום, מוריס זילקה, תא"ל (במיל') אפרים לפיד, יצחק מאיר, תא"ל (במיל') עזריאל נבו, ד"ר שלמה פרלה, ד"ר צבי צמרת, פרופ' זכי שלום.

רקע:

המטרה המרכזית בכל מדיניות שתעוצב כלפי אוכלוסיית הישראלים בחו"ל צריכה להיות מבוססת על שימור זיקתם למדינה וזיקת המדינה אליהם.

ההצעה:

הפורום סבור כי יש להעניק זכות הצבעה לישראלים השוהים בחו"ל ללא הבדל דת ומתוך שיוויון מלא כאמור במגילת העצמאות. מדיניות זו מצביעה על רצון כן של מדינת ישראל לקרב את אזרחי ישראל למולדתם ויש בה אמירה ציבורית ומוסרית. ביסודה של הצעה זו עומדת התפיסה הקובעת כי יש להשקיע מאמצים ולהדק את הקשר של הישראלים עם החברה והמדינה ולפעול כי בעתיד ישובו הביתה.

חברי הועדה סבורים כי יש ליצור את התנאים להענקת זכות הצבעה לכנסת לאזרחי ישראל באשר הם. (הצעה לתוספת של שולמית אלוני) "למעט אזרחים ששוהים בחו"ל למעלה מ-10 שנים ולא ביקרו בישראל ולו פעם אחת." (הצעה לתוספת של יצחק מאיר) "למעט התנאים שיקבעו ע"י המחוקק".

הדבר כרוך ביצירת דעת קהל תומכת להמלצה זאת, מה עוד שהיא מחייבת שינוי בחוק הבחירות, וכן בבירור הצדדים הרחבים ההולמים את המציאות המורכבת של הפזורה הישראלית.

זכות ההצבעה לכלל האזרחים בין אם הם תושביה הקבועים של מולדתם או בין אם הם נמצאים זמנית או דרך קבע מחוץ לגבולות ארצם מוקנית במדינות רבות בכל מיני צורות ואופנים. היא קיימת בין השאר באוסטריה, איטליה, איסלנד, אירלנד, ארה"ב, בלגיה, בריטניה, גרמניה, דנמרק, הולנד, הונגריה, ספרד, צרפת, שווייץ, רומניה ומדינות אחרות באמריקה הצפונית והדרומית, אסיה, אפריקה, אוסטרליה ועוד.

בדיונים נתגבשה החלטה לפתוח בפעילות כדי להעלות את הנושא על סדר יומה של הציבוריות הישראלית, לקיים דיונים ממצים עם נציגי הצבור ובהם בראש ובראשונה עם חברי הכנסת החדשה כדי לקדם את התהליכים שיאפשרו להעביר את הסוגיה לפסים תחיקתיים ראויים.

בחודשים האחרונים הזמינה המועצה הציונית מחקר מאת ד"ר שלמה פרלה הסוקר את הסוגיה בהיבט בינלאומי רחב ומאפשר לבחון את דרכי היישום הלכה למעשה של זכות ההצבעה לישראלים באשר הם.